

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Тымытык авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

Тымытык авылы

№ 27-45

«24» гыйнвар 2022 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче җирләренә яшел үсентеләренә кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл җирлеге уставы нигезендә

Тымытык авыл җирлеге Советы карар итте:

1. Кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче җирләренә яшел үсентеләренә кисү тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Тымытык авыл җирлеге Советының түбәндәге карарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- 2021 елның 16 февралендәге 11-19 номерлы "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче җирләренә яшел үсентеләренә кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында";

- "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл җирлеге Советының 2021 елның 12 августындагы 20-32 номерлы карары белән расланган, "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл җирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче җирләренә яшел үсентеләренә кисү тәртибе турында нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү хакында".

3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Азнакай муниципаль районының «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион чөлтәрәндә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

4. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология һәм җир мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Э.Х.Гыйләҗева

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тымытык авыл
жирлеге Советының 24
гыйнварындагы 27-45 номерлы
караына кушымта

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Тымытык авыл
жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә,
физик һәм юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел
үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмә

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе
Граждан кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, 61, 68, 77
статьялар, "Әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-
ФЗ номерлы Федераль закон, Тымытык авыл жирлеге уставы белән халыкның
экологик иминлеген тәэмин итү максатыннан эшләнде һәм Республикасы Азнакай
муниципаль районының Тымытык авыл жирлеге (алга таба-авыл жирлеге)
территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм
юридик затларның хосусый милкенә кермәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү
тәртибен билгели.

1. Төп тешенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп тешенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма
үсентеләр (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чөчәкләр, шулай ук
аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында
формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз
эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр
участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге
жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең 50 проценттан да
ким булмаган елеше үсемлекләр каплаган участоклар.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге урман
үсемлекләре белән капланган табигать территорияләре участоклары.

Агач- үсентеләрдән кала, ачык беленеп торган кәүсәле, диаметры кимендә 5
см., биюклеге 1,3 м булган үсемлек.

Куак-туфрак еслегендә ботакланган, күпъяллык (агачтан аермалы буларак)
үсемлек;

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеге.

Өрәмәлек - нинди дә булса жирдә үсә торган үсемлекләр, куе үсә торган
куаклар.

Яшел массив-бердәм сөзәклек барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким
булмаган (15 елдан зуррак) агачлар үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән
ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере
туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны
зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү,
аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки зарарланган 2 коэффициенты
белән яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның теп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәмин итү буенча бурычлар оешма – оешмаларга бирелгән эшчәнлек терләрән гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда-әлеге оешмалар җитәкчеләренә йекленә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Авыл җирлеге территориясендә хужалык, шәһәр тезелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Тезелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дерес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рехсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл җирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рехсәт алу нигезендә башкарыла. Кисүгә рехсәт кәгазе авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рехсәт бирү тәртибе авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рехсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рехсәт бирү мерәжәгать итүченең салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлары булмаганда (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл җирлеге башкарма комитеты хат - заявка кәргәннән соң гариза бирүчегә әлеге эш терен үткөрүгә рехсәте булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мәрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларының санын, терен, категориясен билгеләү максатларында тезелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач ечен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рехсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.

3.5. Эшләрне башкаруга рехсәт алган очракта, мерәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән ечен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куак кискән ечен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рехсәт ителә.

3.8. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч кен эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.9. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән, әмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.10. Агач кискән ечен түләүне башкармыйча, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рехсәт ителә:

3.10.1. яшел үсентеләрне карау, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү;

3.10.2. авария хәләндәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дөүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.10.4. авария хәләндәге (тешү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мерәжәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел үсентеләр акт нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.13.1. рехсәтсез яки рехсәтсез агач һәм куакларны кисү, әмма рехсәттә күрсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.13.2. ут тертү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.13.3. кәүсәне божралау яки тепләү;

3.13.4. үсә торган агачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр зарарлануы;

3.13.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б.;

3.13.6. үз белдегең белән корыган агачларны кисү;

3.13.7. үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарлануы.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рехсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшеллөндерү гражданның яисә юридик затларның мәнфәгатләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсәндә яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада - компенсация яшеллөндерүенә: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торгызуга түләнергә тиеш.

5. Шәһәр тезелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыл җирлегендә шәһәр тезелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшеллөндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшеллөндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән җир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйлә булмаган тезелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган җир кишәрлекләрендә тезелеш алып барганда, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшеллөндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Авыл җирлеге башкарма комитеты рәхсәтеннән башка яшеллөндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшқуарлык эшчәнлеге, эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшеллөндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыкка тартылалар.